

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Megjelen hetenkint kétszer
szombaton és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám
Telefon: 42. szám.

Államokat nem adunk vissza.

Írásokban minden garmond sor 40 fill.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Felkészülten vártuk

Az áruló román szövetségest a határoknál. Nem hittük, de ké-
szülünk rá, hogy az entente-
országba állt Románia orvul ránk
támad, hogy megpróbálja elra-
bolni a magyar föld gyöngyét,
ezért éve szívünkhez forrt édes
testvérünket, Erdélyt. Alattomo-
san, ravaszul készült a támadásra
új ellenség. Nem mondta meg
kivánságait, nem közölte óhajait,
az utolsó pillanatig abban a tu-
dásban akart tartani, hogy nem
tér meg áruló módon a szövetsé-
gési hűséget.

Az orvtámadás azonban nem
sikerült. A hírek, amik hoz-
tunk jutnak, mind megnyugtatók,
hogy katonáink ott is helyükön
vannak és német szövetségestünk
megadta már a választ az ocs-
mány árulásra. A magunk ereje
és törhetetlen akarata mellett, a
német fegyvereket és a másik
oldalon bolgár és török fegyver-
seregeink szuronyerdőjét látja már
magya körül Románia, ahogy kard-
ját ellenünk kirántotta.

Minden megtörtént, hogy ha-
táraink védve legyenek és hogy
a nyugalomban fenyegetett la-
kosság biztonságára megvassák.
Helyén talált nálunk mindenkit a
történelem legnagyobb becselene-
sége, a román hadüzenet. Nyu-
gódni lehet Erdély es nyugodni le-
het minden magyar ember, aki-
nek szent e föld sértetlensége,
talpára áll ez az egész nemzet,
hogy fogadja a román ellensé-
get.

A hadüzenet ténye meglepe-
tő. Senki el nem hitte, hogy
szövetségi szerződés durva elté-
résével egy állam ilyen könnyel-
műven rugja ki maga alól az er-
kölcöket. De ismerjük a fajtát,
amelynek multjában utonállások
és orgyilkosságok sorozata adja
a nemzeti „dicsőséget.” Ismertük
és készültünk rá, hogy fogadjuk,
ha rabló szándékkal elindul a mi
határaink felé. Bennünket a jó-
zan megfontolás, a hazai röghöz
való örök ragaszkodás, létünk
védelmének tudata vezet ebben
a keserű harcban, amelyet szö-
vetségesekkel és ellenségekkel
kell vívunk.

Az isteni igazság, amely örök
alapja a történelemnek, erőnk
tudata és az ősi ellenség orvtá-
madásának veszélyében friss len-
gülethez kapott lelkesedésünk
vértetében fogadjuk a határ-
mentén a román betörőket.

Védekezés a tuberkulózis ellen.

Állandó városi rendelő a tüdőbetegeknek.

— szept. 2.

A tuberkulózis egyike azoknak a
veszedelmeknek, amely évenként ez-
rével pusztítja az embereket. Orvosi
megállapítások igazolják, hogy e ret-
tenetes betegség évről-évre nagyobb
arányokban lép fel dacára a már ré-
gebben országosan szervezett véde-
kező akciónak. De igazi képet csak
most alkothatott magának az orvos-
világ a tuberkulózis terjedéséről, a
mikor a háború folytán elrendelt be-
mutató szemléken minden ötven éven
aluli férfit megvizsgáltak. Valósággal
ijesztő kép tárult az orvosok elé. Meg-
állapították, hogy e borzalmas beteg-
ség csiréje óriási arányban fészkelte
be magát az emberekbe és ha vala-
melyes gyors segítő akció meg nem
indul, veszedelmes pusztulásnak né-
zünk elébe.

Ezek a szomorú tények arra in-
dították a tuberkulózis elleni véde-
kezésre alakult országos szanatorium
egyesületet, hogy meglévő vidéki szer-
vezeteinek fejlesztésével az eddiginél
nagyobb erővel igyekezze gátat vetni
a tuberkulózis továbbterjedésének. —
Zemplénumegyeében Szinyei Merse
István főispán vette kezébe a véde-
kező akció szervezését és dr. Chu-
dovszky Mór igazgató-főorvossal, va-
lamint dr. Löcherer Lőrinc vármegyei
főorvossal sikerült is — egyelőre
ideiglenesen — eredményeket elérnie.

A sátoraljajhelyi fiók gondozó
intézet.

működési körének kiterjesztésével in-
dul meg a védekező akció. Városunk-
ban ugyanis már évekkal ezelőtt meg-
alakult néhai Dókus Gyuláné elnöke-
lete alatt az országos tüdőbeteg gon-
dozó intézet sátoraljajhelyi fiókja, a
mely csekély anyagi erejéhez mérten
segíteni igyekezett a szegényebb nép-
osztály tüdőbetegein. Ez az intéz-
mény Dókus Gyuláné halála után
Ambrózy Nándorné elnökelete alatt
folytatta működését, de a rendelke-
zésre állott csekély erővel nagyobb
eredményeket nem tudtak elérni.

A főispán most az Erzsébet-köz-
kórházzal kapcsolatban akarja az ed-
digi akciót szélesebb alapokra fektetni
és addig is, amíg állandó jellegű in-
tézmenyt létesíthetnek egy

30 ágas barakpavillon

felállításával akarja lehetővé tenni a
tüdőbetegek elhelyezését. A barak-
pavillont az Erzsébet-kórház ud-
varán állítanák fel, amely dr. Prihoda
László szanatórium főorvos vezetése
alatt állana. Itt nyernének elhelye-
zést azok a tüdőbetegek, akik család-
jukra veszélyesek és nem képesek

magukat elkülönítetten gyógykezel-
tetni. A szanatórium egyesület ujhelyi
fiókja ugyanis állandó orvosi felügye-
let alá kívánja helyezni a szegényebb
néposztályt és e célból

gyakori lakás vizsgálatot

fog tartatni. Dr. Prihoda László fő-
orvos és a hozzá beosztott ápolónő
ugyanis helyszíni szemléket fognak
tartani azokban a városrészekben a
hol a szegényebb néposztály lakik és
ahol tuberkulotikus beteget találnak,
azonnal intézkedni fognak a beteg el-
különítése és a család segélyezése
iránt. Az elkülönítést lehetőleg a csa-
lád körében fogják igyekezni meg-
csinálni, de ha ez helyszüke, vagy
más egyéb okoknál fogva lehetetlen
lesz, akkor a beteget szanatóriumba,
vagy kórházba utalják. A család se-
gélyezése pénzzel, vagy élelmi sze-
rekkel fog történni. A családfő utal-
ványokat fog kapni, amelyeket az
előre megjelölt üzletekben élelmisze-
rekre lehet majd beváltani.

A barak építése is hosszabb időt
vesz igénybe és mert a segítség sür-
gős, egyelőre a vármegyei közkór-
házban rendeznek be

orvosi rendelőt.

A kórház 21-es számú szobáját
rendezik be a tüdőbetegek orvosi ren-
delőjének, ahol szeptember 2-ikától
kezdve minden csütörtök és vasárnap
delelőtt fél 11-től 12 óráig dr. Prihoda
László intézeti főorvos fog rendelni a
tüdő és gégebetegnek. A rendelés
teljesen díjmentes lesz, sőt a szegé-
nyebb betegek ingyen gyógyszerrel is
fognak kapni.

Ezek az ideiglenes intézkedések,
melyekkel addig is gátat kívánnak
vetni a tuberkulózis tovaterjedésének,
amíg megépíthetik a

külön tüdőbetegosztályt,

amelyet a vármegyei közkórházzal ki-
válnak kapcsolatba hozni. Az erre
vonatkozó előmunkálatok is már fo-
lyamatban vannak, sőt a főispán, dr.
Chudovszky, dr. Löcherer és dr. Pri-
hoda intézeti főorvos a pavillon he-
lyét is kiszemelték már az Erzsébet-
kórház tőszomszédságában.

Persze erre a végleges építke-
zésre csak háború után kerülhet sor.
De az eddigi eredményekből is lát-
szik, hogy a tuberkulózis elleni vé-
dekezés komoly gondját képezi az
arra illetékes köröknek és hogy csak
a háborús viszonyok állják útját a
védekező akció végleges rendelkezé-
sének.

Rendezik

a hatósági lisztellátást.

Nem lesz ok panaszra.

— szept. 2.

A lisztellátás ügyében állan-
dóan panaszok merültek fel a kö-
zönség köréből. A kereskedők
nagy része protekciót gyakorolt
a hatósági liszttel, mert amíg a
saját vevőkörét bőségesen ellátta,
másoknak semmit sem juttatott.
A liszt pedig nem érkezett olyan
bőségesen, hogy minden kiskeres-
kedőnek egyszerre lehetett volna
belőle juttatni. Mindig csak egy-
egy körzet kereskedői kaphattak
lisztet és ilyenformán csak a kö-
zönség egy kisebb része juthatott
liszthez.

Ezen a tarthatatlan helyzeten
kivánt segíteni a közlelmezési
bizottság, amikor egyelőre vissza-
tért a régi rendszerhez és

csupán a négy lisztnagyke-
reskedő: Deutsch Herskó
fia, Kroó Gyula, Ganz Láz-
zár és Reinitz Elemér utján
bocsátja áruba a hatósági
lisztet a közönség számára.

A közlelmezési bizottságnak
ez a rendelkezése máris ered-
ménnyel járt. A közönség szerda
óta sokkal könnyebben jut hozzá
a liszthez, mert megszűnt a liszt-
ellátás zavartalanságának legna-
gyobb akadálya: a protekció.

Még csak a kiszolgáltattott liszt
mennyisége körül vannak némi
zavarok. — A nagykereskedők
ugyanis a kormányrendelet szerint
járó lisztmennyiség felét szolgál-
tatják ki csupán és ezért zugo-
lódik most a közönség. De meg-
nyugtathatunk mindenkit — ha
ez ugyan elég a megnyugtatóra
—, hogy ez nem a nagykereske-
dők önkénye, de hatósági rendel-
kezés folytán történik. A liszt-
szükséglet összeírása most folyik.
Nem lehet még tudni, hogy há-
nyan szorulnak majd hatósági el-
látásra és hogy mennyi lisztre
van szükség a városnak. Nehogy
lisztpazarlás álljon tehát be, a
Haditermény a szükséglet pontos
megállapításáig csak nagyon cse-
kély mennyiségű lisztet bocsát a
város rendelkezésére. Ezért lehet
ma csak félszükségletet kapni.

De ez a zavar is nemsokára
meg fog szűnni. Elég jó forrásból
értesülünk, hogy legközelebb már
nagyobb mennyiségű lisztet kap
a város és így — ha nem is ad-
hat teljes szükségletet — az ed-
diginél mindenesetre nagyobb
mennyiséget juttathat majd a kö-
zönségnek.

Végleges rendezés alá kerül

a hatósági lisztellátás A lisztnek nagykereskedők útján való áruba bocsátása csak provizorikus jellegű intézkedés. A közlemezési bizottságban most folynak a tárgyalások, hogy a lisztellátás körül végleges és minden zavart kizáró helyzetet teremtsenek. Egyelőre még nem tudtak megállapodásra jutni, de ősmerve a tervet, amellyel az ügyet rendezni kívánják, már most megnyugtathatjuk a közönséget, hogy nemsokára semmiféle panaszra sem lehet majd ok és Ujhely város lisztellátása mintaszertű lesz.

A lisztellátással kapcsolatban az egész közlemezési kérdést rendezni kívánja a bizottság. Átszervezés alá kerül a hatósági központi áruaktár intézménye és megvalósítják a hatósági népkonyhát is. Ezirányban azonban még végleges megállapodások nincsenek és így csak később foglalkozhatunk a közönség ellátását célzó ezekkel az intézményekkel.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

A románokat Orsovánál és Herkulesfürdőnél visszavertük

Sepsiszentgyörgyöt és Nagyszeben kiűrtettük.

Budapest, szept. 1.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Keleti hadszíntér:

Románia elleni harc vonal: Orsovánál és Herkulesfürdőnél az ellenség tegnap is visszavertük. Egyébként sehol sem fejlődtek ki jelentékenyebb harcok.

Nagyszeben és Sepsiszentgyörgyöt az általános helyzetnek megfelelően már tegnapelőtt kiűrtettük.

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-harcvonal: Bukovinában és Keletgaliában az oroszok újra támadnak. A Kárpátokban és Sztaniszlauánál mindenütt visszavertük őket. Mariampoltól északra és Zawalownál összes rohamai megghiusultak, Horozankánál harc vonalunkat a helységen túl nyomta vissza.

Zborovnál egy erős orosz támadást, miután kisebb helyi sikert ért el, ellentámadásunk megállított.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg-harcvonal: Böhm-Ermolli vezérezredes hadserege Perepelniknél egy orosz előretörést hiúsított meg. Terstyánszky vezérezredes hadseregénél az ellenség egyes helyeken behatolt állásainkba. Német csapatok ellentámadása azonban újra visszavetette, mely alkalommal 2 tisztje, 407 főnyi legénysége esett foglyul.

Kasowkától délnyugatra az ellenség egy előretörése megghiusult.

Olasz hadszíntér.

A tenger melléken tegnap a Monte Santo és a tenger közti harc vonalunk több szakaszát az olasz tüzérség időnként élénk tűz alatt tartotta.

Salcanotól délre és Lokvicától nyugatra az olasz gyalogság támadásra indult, tüzelésünk azonban az ellenséget mindenütt hamar visszaverte.

Délkeleti hadszíntér.

Nincs nevezetesebb esemény.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A nagyszerb propaganda fészke.

Beszélgetés egy zürichi újságíróval.

A „Zemplén” tudósítójától.

Fehértemplom, aug. 29.

Mintegy 40 kilométer távolságra fekszik innét Kevevára, ahonnan az ember kényelmesen átkiabálhat Szerbiába, mivel Szendrő és Kevevára a Duna két partja farkasszem néz egymással. A közlekedés egy rögtönzött fahidon át történik, melyet kaotonaság őriz gondosan. Szendrővel szemben a magyar parton egy rozoga utszéli csárda áll, ahol egy-két öreg népfelkelő s néhány napbarnitott csukaszürkébe öltözött magyar fináccon kívül alig látni mást. Most azonban kívül Románia felől gyanús hibák járnak, egyre több svajci és zürichi fordul meg erre, hogy tovább folytathassa útját a román főváros, Bukarest felé. Nem volt tehát feltűnő, amikor egy esős délután, amolyan jobban öltözött idegen kopogtat be a csárda ajtón, nem épen megnyerő külsővel. Csakhamar megtudtam róla, hogy voltaképpen kollegával állok szemben, még pedig ezeknek is azon fajtájából, akiket vajmi ritkán látni rendszeres körülmények között. Sok érdekes dolgot beszélt el Románia jelenlegi magatartásáról, amelyről legközelebb számolok be a „Zemplén”-nek, de fellette érdekes adatokat bocsátott rendelkezésemre a szerb politikusok mai működéséről.

Nem régen — beszélte a többek között — Genfben találkoztak össze az összes szerb politikusok. Habár egyébként különböző pártokhoz tartoznak is, a nagyszerb politika szempontjából egy felfogáson vannak. Ezeknek az egyetemi és gimnáziumi tanárokból, politizáló hivatalnokokból és újságírókból álló körnek közép pontjában Markovics Lázár dr. egyetemi tanár, a *Delo* radikális havi folyóirat szerkesztője áll. Pasics alázaatos szolgája és barátja, ki urát, mesterét Olaszországba követte és most a Pasics-féle rendelkezési alap pénzéből, melyet Párisból és Londonból mindig utána pótolnak a francia nyelven megjelenő „La Serbie” folyóiratot adja ki Genfben.

— És miért indították meg ezt a lapot, miféle feladata van neki? — Szakítottam félbe a zürichit.

— Kizárólag az, hogy az ántánt közönséget a Szerbiát illető kérdésekről felvilágosítsa és bizonyos mértékben tudományosan megokolja.

— Persze, ezért is jelenik meg francia nyelven?

— Természetesen. Így legalább valamennyi ántánt állam megéri.

Ennek a lapnak legerényebb munkatársa a belgradi szerb nemzeti színház igazgatója, Grallovics, ki német szülőktől származva eredetileg Grall volt, egyébként azonban az ifjú radikálisok pártjának kiemelendőbb tagjai közé tartozik. És nézze uram — fordult felém figyelmesebben — az különös a dologban, hogy az ifjú radikálisok pártjában, valamint az „Odjek” szerkesztőségében is, épen Grall volt az, ki szisztématikusan gyűlölt minket és szította a tüzet Németország és Ausztria-Magyarország ellen és aki a legszorgalmasabban működött akkor, amikor arról volt szó, hogy Ausztria-Magyarország kárára győzelemre segítse a nagyszerb eszmét.

— Ha ez így van, akkor bizonyára nagyon jól fizethetik őket?

— Az igaz, ha soká tart így, ma-holnap valamennyi milliomos lesz. Például a „La Serbie” munkatársai, kik közé tartoznak mindazok a Párisban és Londonban, mint politikai ügynökök működő szerb egyetemi tanárok, rendes fizetésük mellett naponta 80–100 frankot kapnak nyugdíj címén. Az ántántnak a dolga aztán, hogy a rendelkezési alap ily

célokra sohasem fogyjon ki. A nemzeti szabadság és nagyság szabadalmazott harcainak nagy számából a legnevezetesebbek: Popovics Bogdán dr., a modern irodalom tanára a szerb egyetemen, notorikus német faló, ki folytonosan Páris és London között szaladgál és igyekszik mindenkit meggyőzni a német faj alacsonyrendűségéről; testvére Popovics Pál dr. egyetemi tanár és filologus, kinek az a feladata, hogy tudományos bizonyítékait adja annak, hogy Dalmácia és Isztria szerb földek és sem Ausztria-Magyarországnak, sem Olaszországnak át nem engedhetők; a szerb nemzeti muzeum őre: Zupanjesics dr., születésére nézve treneséni tót, kit Rómából kitiltottak és most Londonban napi 60 frankért Krajinának, Karintjának és Délstájerországnak a szerb nyelvterülethez való hozzátartozásának bizonyításán fáradozik; Novakovics Melentije dr., egyébként a nemzetközi jog tanára, ki azzal mentette ki magát a hadiszolgálat alól, hogy meggyőzte Pasicsot arról, hogy mennyire szükséges a francia közönséget a nagyszerb programmal megismertetni és még sok más, kik az ántánt államok fővárosaiban tartózkodnak és a francia husosfizekkel táplálkoznak. Coijies tanár is, ki a földrajz-tudományt már régen szögge akasztotta és kizárólag csak azzal foglalkozik, hogy megkísérelje a nagyszerb politika propagálását, Angliában és Franciaországban nyitott ajtókat döngtet, miközben előadásokban és cikkeiben, melyeket a kiváló Steed...

— Nem azonos ez a Times jelenlegi szerkesztőjével, ki egykor a lapnak bécsi tudósítója volt? — Szakítottam hirtelen félbe a zürichit.

— De igen. Ugyanaz a Steed az, aki a cikkeket közvetíti az angol és francia lapoknak és amelyekben egy nagy, az egész Adriát uraló Szerbia életképességét vitatja, amit persze Itália nem nagyon köszön meg. A genfi folyóirat munkatársaihoz csatlakozik még szabad akaratából Szujevics Jovan dr., a földtan volt tanára, Sztujanovics-féle ifjú radikális párti miniszter. A folyóirat olvasóinak száma egyébként nagyon csekély és ezért jelentősége is nagyon problematikus. Az urak most nagy nyomorban élnek, mert a havi díjak elfogytak és a nyomda az újság beszüntetésével fenyegetett. És bizonyára még rosszabbul is ment volna, ha a lap fenntartásának céljaira nem küldtek volna Párisból ismét 16,000 frankot, melyet a Friedjung-pörből ismeretes Markovics Bozsidór dr.-nak, egyetemi tanár és a külföldi szerb propaganda elnökének kezeihez juttattak, a „Szerb kulturtörékvések” javára. De Markovics Bozsidór tanár ur még más ügyeket is intézett el a pénzzel. A Serbie köréhez nem tartozó többi ifjú szerbnek is, kik nem tudták éhségüket a francia rendelkezési alap jászolából csillapítani, kellett némi készpénzeket adni, hogy hazafiás lelkesedésük és hitük az összes szerb területeket felölő Nagyszerbiában el ne aludják. Meg kell még említenem — fejezte be szavait — hogy az új „Genfi szervezet” láthatatlan vezetőjeként Jovanovicsot a külügyminiszter helyettesét ismerik, ki jelenleg Pasics kíséretében tartózkodik és kitől a La Serbie lap főszerkesztői a szükséges utasításokat kapják.

Mikor szavait befejezte, már előttünk párolgott a friss dunai halászlé, mely mellől természetesen a finom verseci karcos sem hiányzott. Vacsora után pedig felcseleztem egy tekervényes lépcsőn valahova az „eme-

leti szobába, hol két priesosen, lé-szörpokrőcökbe burkolva csakhamar az igazak álmát aludtuk.

Dinnyés Árpád.

Az iskolakerülés meggátolása.

A kultuszminiszter rendelete a törvényhatóságokhoz.

— szept. 2.

Jankovich Béla vallás- és oktatásügyi miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben az iskolakerülés meggátolása érdekében hasznos intézkedéseket rendel. A rendelet a következőket tartalmazza:

Általános a panasz, hogy a tankötelesek összeírásának felfüggesztése következtében a tankötelezettség végrehajtása a mult iskolai évben nagy akadályokba ütközött, az iskolakerülő gyermekek száma a szülők nagymértékű elfoglaltsága vagy gondatlansága következtében ugyancsak egyén, mint a köz alig helyrehozható kárára aggasztó mértékben növekedett.

Abból a célból, hogy a nagymértékű iskolakerüléssel járó erkölcsi hátrányoknak elejét vegyem és a népiskolák kellő benépesítését biztosítsam, az 1916/17. iskolai évre a tanköteleseknek az 1907. évi július hó 8 án kiadott utasítás értelmében leendő összeírását — az összes városokban, Fiumét is beleértve — és mindazokban a községekben, amelyekben legalább egy elemi népiskolában rendszeres oktatás folyik, elrendelem.

Együttal a tankötelesek összeírásának elrendelése kapcsán a tankötelezettség teljesítésének hatékonyabb ellenőrzése tárgyában az iskolába beiratkozott, illetőleg be nem iratkozott tankötelesek adatait feltüntető és az anyanyelvi és az előbbiekre nézve az osztályok szerinti megoszlást is tudakoló rovatokkal kiegészített levelezőlapok kitöltését és a kir. tanfelügyelőkhez való beküldését is elrendelem azzal a hozzáadással, hogy a levelezőlapokat nemcsak a rendezett tanácsu városokban és azokban a községekben, amelyekben a tankötelesek ezen rendelet értelmében összeírtnak, hanem a törvényhatósági városokban is ki kell tölteni.

A tankötelesek összeírása a miniszteri rendelet értelmében november havában lesz foganatosítva.

Megrendszabályozzák a „Központi” kávéházat.

Hazárdjátékért italmérségi engedély megvonása.

— szept. 2.

Végre valahára — és erről örömmel adunk hírt — a rendőrség a kávéházak megrendszabályozására is rátért magát. A kávé urak, ezek a háboruban megszirosodott hatalmaságok már szinte türehtelen módon igyekeztek összeharcolni mindent. Nem volt nekik elég a háborus viszonyok hozta kitűnő üzletmenet, nem elégitette ki kapzsiságukat az a sok ezres, amely a felemelt árak mellett bőségesen ömlött pénzesekrényekbe, akadtak közöttük olyanok is, akik meg nem engedték, sőt tiltott uton akarták busás jövedelmüket fokozni.

A „Központi” kávéházban például nap-nap mellett a legnagyobb mértékben folyt a hazárdjátékok. Ezek veszték el percek alatt éjjelenként és gyermekes családapák nem egyszer utolsó garasukat hagyták ott

a kártyasztalnál, bernek hozott bizalmat: a kávé...

Schmidt László...

végre is megszokta...

erélyesebb ellen...

„Központi” kávé...

nek meg is volt...

hogy többször...

rasztották a háza...

kor természetesen...

kibágási eljárás...

tak a kávéra sz...

pénzbüntetések...

nem akartak me...

nos szívesen fize...

tetéspénzüket, m...

teltet a nagy k...

Mikor aztán...

látta, hogy birs...

gátat vetni a ha...

terjesztést tett...

és pénzügyigazg...

Mór kávéháztu...

italméri enge...

iránt. A város...

Messingertől az...

sodfokon vissza...

rési engedélyn...

volt ilyen szer...

igazgatóság, sőt...

kon a pénzügy...

Messinger italm...

A hazárdjáté...

magát. Az italm...

vált Messinger...

hogy tiltott ut...

sis jövedelmét...

ülhetünk a k...

bol ennek az e...

Ande a p...

rozatának érvé...

Az italméri...

akkor lesz bü...

kávéházban té...

italt kimérni.

den a régi vá...

rési jog nincs...

félet bármikor...

poni” kávéhá...

Ennek se...

sék az arra...

érvényt szere...

határozatának...

tés súlyát ann...

ból, éhes gyer...

szükséges fille...

vedelemre sze...

H

Négyez

a 10-

a kárpáti fa...

kor az ad...

tellen elfog...

nem érezn...

gyöngyös k...

a homlokát...

a viharok...

évnél több...

a fegyver,

megmarad...

szivükkel...

Gránitbó...

katona em...

köve muta...

széget, azt...

szoztások...

kal dacold...

nyege és...

tonának. F...

van, amel...

hóst is eg...

amikor lá...

nek és a...

előtt bold...

Tanulju...

a szíve ne...

ben hajna...

két év kí...

megnyug...

maradt a...

beri nem...

is a zivér...

kegyetlen...

kik ittho...

kával a l...

nulnunk...

kell őket...

lenni és...

változatá...

September 2.

... mely csak egy em-
... állandó jöve-
... a kávéháznak.
... rendőrkapitány
... a panaszkat és
... ellenőrzés alá fogta a
... kávéházat. Az ellenőrzés-
... volt az az eredménye,
... meglepték és szétug-
... a házárjátékosokat. Ilyen-
... természetesen meg is indult a
... eljárás, de hiábavalók vol-
... szabott kisebb-nagyobb
... a házárjátékok csak
... megszűnnek. A tulajdo-
... a kihágási bün-
... hiszen bőségesen
... kártyapénzekből.
... a rendőrkapitány
... bírságolásokkal nem tud
... a házárjátékoknak, elő-
... a városi tanácsnak
... a pénzügyigazgatóságának Messinger
... a kávéház tulajdonos ipar, illetve
... engedélyének megvonása
... a városi tanács el is vonta
... az iparengedélyt, de má-
... visszanyerte azt. Az italmé-
... azonban már nem
... ilyen szerencsése. A pénzügy-
... sőt most már legfelső fo-
... a pénzügyminiszter is megvonta
... italmérségi engedélyét.
... a házárjátékot tehát megfosztulta
... a italmérségi engedélyébe ke-
... Messinger kávéház tulajdonosnak,
... uton akarta amugyis bu-
... szaporítani. És mi csak
... a közérdekes szempontjára
... a eredménynek.
... a pénzügyminiszter hatá-
... a érvényt is kell ám szerezni.
... a italmérségi jog megvonása csak
... a büntetés, ha a „Központi”
... a házárjátékban tényleg nem szabad lesz
... a kimérni. Egyelőre azonban min-
... a régi vágáson halad. Italmé-
... a nincs ugyan, de italt bármí-
... a bármikor lehet kapni a „Köz-
... a kávéházban.
... Ennek semmi értelme nincs. Tes-
... a arra illetékes hatóságoknak
... a pénzügyminiszter
... a a bünte-
... a súlyát annak, aki házárjátékok-
... a éhes gyermekek betevő falatjára
... a fillickéből akar busás jö-
... a szert tenni.

HIREK.

Négyezer koronát küldtek haza a 10-es honvédek a harcútról a kárpáti falvak újjáépítésére. Amikor az adományról írunk, lehetetlen elfogódottságot, meghatadást nem érezni. Könnyek harmatjától gyöngyös koszorúval kell körülfontni a homlokát minden katonának, aki a viharok véresójében, amikor két évvel több ideje szerszámuk, társuk a leggyver, a pokoli zengésben is megmaradnak embereknek, akik a szívükkel tudnak gondolkozni.

Gránitból kell kifraggni a magyar katonák emlékalakját, mert a gránit köve mutatja azt az acélos keménységet, azt a minden idővel, viszontagságokkal és megpróbáltatásokkal dacoló szívósságot, amely lényege és jellemzője a magyar katonának. És a gránittestben vajsziv van, amely a katonát, a harcoló hőst is egyszerű, érző emberré teszi, amikor látja, hogy itthon szenvednek és a pusztulás tanyát ver az-élt boldog tűzhelyek körül.

Tanuljunk a harcosoktól, kiknek a szíve nem kérgesedett el a vérben hajnalodó és vérben alkonyodó két év küzdelmében sem. Lássuk megnyugvással, hogy szelid emberi maradt a lelkük és szeretnek és emberei nemes érzéseket éreznek most is a zivatar zugásában, a vérontás hegyetlen munkájában. Nekünk, akik itthon szolgáljuk polgári munkával a legnagyobb ügyet, csak tanulunk kell tőlük, csak követni kell őket, hogy kell igaz embernek lenni és maradni az élet minden változatában.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter dr. Horváth Dezső fizetéstelen miniszteri segédfogalmazót valóságos segédfogalmazóvá nevezte ki.

— **A főispán adománya a Vörös Keresztnek.** Szinyei Merse István főispán a Vörös Kereszt céljaira minden hónapban adományozni szokott 50 korona adományát Ehlert Gyula főszervezőnek, mint az egyet penztárnokának megküldötte. Eddigi gyűjtésünk eredménye 322 kor. 97 fillér.

— **Változás az államépítészeti hivatal vezetésében.** A kereskedelemügyi miniszter a kassai m. kir. államépítészeti hivatal további vezetésével, valamint a közlekedési érdekeknek Abauj-Tornavármegye és Kassa szab. kir. város közigazgatási bizottságaiban leendő képviselőivel Márta Miklós műszaki tanácsost, a sátoraljaujhelyi m. kir. államépítészeti hivatal főnökét, a sátoraljaujhelyi m. kir. államépítészeti hivatal vezetésével, valamint a közlekedési érdekeknek Zemplénavármegye közigazgatási bizottságában leendő képviselőivel pedig az itteni m. kir. államépítészeti hivatalhoz beosztott Gnädig Lipót kir. főmérnököt bízta meg. Márta Miklós távozása vármegyeszerte általános sajnálkozást kelt, mert egy minden tekintetben kiváló szakembert veszít benne a vármegye. A hivatal vezetésében azonban méltó utód követi Gnädig Lipót személyében, akit egyéni kvalitásai és szakképességei régen vezető állásra képesítettek.

— **Hétfőn „Gyermeknap” lesz** Ujhelyben. A gyűjtőgárda már tetre készen várja a hétfői napot, hogy újabb jelentékeny összeggel segítse a gyermekvédelmi akciót. — Hiszünk, hogy eredményekben a hétfői gyermeknap nem fog mögötte maradni az előző éviéknak.

— **A nagyszerb propaganda fészke** címmel újból érdekes, aktuális háborus riportot találhatunk olvasóink lapunk mai számában Dinnyés Árpád kiváló munkatársunk tollából. Dinnyés Árpádnak már több aktuális, háborus riportját közöltük. Legutóbb „Oroszország céljai” és „Audencián a szerb trónörökösénél” c. riportjait közöltük. Legközelebb ismét hozzuk Dinnyés Árpád egy riportját, amelyre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Tima József színpadi sikere.** Tima József, lapunk régi kitűnő munkatársa újabb színpadi sikeréről adhatunk hírt. A múlt év januárjában a pécsi Nemzeti Színház az „Imádság és álom” és a „Tábor-tűznél” c. egyfelvonásos darabjait nagy siker mellett hozta színre. Most Fodor Oszkár fogadta el előadásra e két nagy sikert ért egyfelvonásost és a „Piros kendő” c. ugyancsak egyfelvonásos színművet, melyeket Székesfehérváron és Sátoraljaujhelyben fog színre hozni.

— **A kassai szintársulat menekülése.** A kassai szintársulat Brassóban játszotta nyári szezonját, amikor a román hadüzenet megtörtént. A társulat tagjai mind elmenekültek a városból, de minden felszerelésük és ruhájuk megodavészett. Kassán társadalmi akció indult meg a társulat érdekében.

— **Halálozás.** Lányi Imréné szül. Bányász Ilona, Lányi Imre munkásbiztosító pénztári tisztviselő neje aug. hó 30-án elhunyt. Temetése aug. 31. d. u. fél 5 órakor volt.

— **Mi áll még moratórium alatt?** Az 1915. júliusban kiadott moratóriumfeloldó rendelet tudvalegőleg véglegesen megállapította azokat a területeket, melyeknek beállítással a különböző fajtájú, annak idején moratórium alá vont tartozások a moratórium alól fokozatosan felszabadulnak. Az árutartozások tekintetében az árutartozások feloldása a következő: 1916. július 31-ére 100 százalékosan felszabadultak a legkisebb lélekig, vagyis teljesen felszabadultak azok az összes árutartozások (nyílt számlák és áruhitelvező birtokában levő áruváltók), melyek az eredeti megá-

lapodás szerint bezárólag 1915. ápr. 30-ig jártak le. Az 1915. májusi lejáratoknál 1916. július végén még feloldatlan maradt 10 százalék, mely 1916. augusztusban fizetendő; az 1915. júliusi esedékességből ugyancsak 10 százalék, melyet 1916. szeptemberben kell lefizetni, végül az 1915. júliusi lejáratokból még feloldatlan maradt 20 százalék, melyből 10 százalék 1916. augusztusban, 10 százalék pedig 1916. október végére az annak idején moratórium alá vont összes nyílt (váltóval nem fedezett) árutartozások, ugyancsak a fedezetül adott és az áruhitelvező birtokában levő váltók 100 százalékaig, vagyis teljesen felszabadulnak a moratórium alól. Az áruhitelvező által továbbadott áruváltó a váltót leszámított pénzügyi kezében a pénzváltóvá lesz és a pénzügyi részéről az ilyen váltónál csak a pénzváltókra irányadó szagályok szerint követelhető a törlesztés, vagyis — a mennyiben nem a háború által közvetlenül érintett, eltérő rendelkezés alá eső megyék és városok forognak szóban — eddigelő tőkében követelhető: az 1915. január végéig lejárt váltókra 60 százalék, az 1915. február—májusban lejárt váltókra 55 százalék, az 1915. június—júliusban lejárt váltókra 50 százalék. A fennmaradó összeg az 1914. október végéig lejárt váltóknál 1916. októberben, az 1914. november 1-én vagy később esedékessé vált papiroknál 1916. követelhető.

— **Beiratások.** Az aut. orth. izr. hitközség iskolájában a beiratkozások szeptember hó 3. és 4-én d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig fognak megtartatni.

A statusquo izr. elemi népiskolában az 1916—17. tanévre a beiraiások 1916. szept. 3-án és a 6. következő napjaiban reggel 9—12-ig a hitközségi irodában tartatnak meg.

A kereskedő tanonc iskolában az 1916—17. tanévre a beiratások szept. 3-án (vasárnap) 11—12 óra között, 4. és 5-én (hétfőn és kedden) d. u. 5—6 óra között fognak eszközölni. Az első ízben beiratkozó tanoncok iskolai bizonyítványukat és tanonc szerződésüket kötelesek a beiratás alkalmával bemutatni. Minden tanuló a beiratás-kor tartozik 9 kor. 20 fillért befizetni. E helyen is figyelmeztetnek a tanonc-tartó főnökök, hogy tanoncaikat a jelzett időben feltétlenül irassák be az iskolába, mert ellenkező esetben a rendőri büntető bírósághoz, mint elsőfokú iparhatóság, a törvényes lépéseket szigorúan meg fogják tétetni. A jelenlegi helyzetre való tekintettel egyes tanulóknál — kiknél a helyzet szükségessége ezt indokolta teszi — rövidebb-hosszabb időre az iskoláztatás alól felmentést nyerhetnek. A felmentés érdekében a tanonctartó főnököknek írásban vagy személyesen kell az igazgatósághoz fordulni, hol a fennförgő indokok figyelembevételével azonnali elintéztést nyer a kérelem. A beiratás kötelezettsége alól még a felmentést nyert tanoncok sem vonhatók ki.

— **Vetőmag beszerzés.** A Zemplénavármegyei Gazdasági Egyesület a gazdaközönségnek tudomására hozza, hogy az 1750. M. E. számú rendelet 9. §-a alapján engedélyt nyert a Magyar Cukoripar Rt. szerencsi gazdaságától 1500 q. nemesített buzavetőmag, 3000 q. utántermelt Kvassitz Hanna árpa és 1000 q. utántermelt duppai zab vetőmagnak a maximális áron felül 6 koronával magasabb áron való továbbadására a vármegye területén, közvetlenül gazdák részére, kizárólag vetési célokra. A Gazdasági Egyesület felhívja a t. gazdákat, hogy megjelöljék az Egyesületnek mielőbb rendelkezésükre a pontos cím, a vetőmag jelölése és mennyisége, utolsó megjelölése olvashatóan közlendő, ezenfelül kötelezettség vállalandó arra, hogy a cukorgyár felszólítására a teljesség vételeért és a szállításhoz szükséges zsinnyel felszerelt zsákokat a cukorgyárhoz portómentesen beküldik.

A szállítás a megrendelések sorrendjében fog történi.

— **Hídvámberletek.** A homonnai és koskózi hídvámberlet f. évi nov. hó 15-én; a kelesői, alsógyertyáni, nagymihály—laborecszögi és mezőlaborezi hídvámberletek pedig a f. év végén járnak le. A vámszedési jogok bérbeadása céljából f. évi október hó 16-án d. e. 9 órára a kir. építészeti hivatal helyiségeiben zárt írásbeli versenytárgyalás lesz. A jelenlegi körülményekre való tekintettel a hídvámokat csak 1 és fél évre adják bérbe.

— **Számolócédulák és papirasztalkendők a vendéglőkben és kávéházakban.** A m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala a háborús jótékonyk általános szervezése során mozgalmat indított az iránt is, hogy a vendéglői és kávéházi közönségnek fizetési alkalmával módot nyújtson filléres adományokat juttatni a házárt elestet hősök özvegyei és árvaí alapja javára. Ezért olyan számolócédulákat hozott forgalomba, amelyeken az áldozatkész közönség nemes adományait 2, 4, vagy 10 filléres értékkel hivatalosan elismeri. A Hadsegélyző hivatal e nemes akciójával most a szállodások és vendéglősök országos egyesületeinek a vezetősége is intenzívebben foglalkozik s ezért felhívta az összes magyarországi ipartársulatokat e hivatalos számolócédulák vásárlására és állandó használatára. A Hadsegélyző Hivatal minden 40 kor. értékű számolócédula rendelményhez 500 drb. hivatalos jelvényvel ellátott papirasztalkendőt is mellékel. — Minden vendéglőnek és kávéháznak pártolni kell a jótékonyk és közvetítő munkáját, a nagyközönség szívesen áldoz számlái fizetéséinél 1—2 elrugó fillért, hiszen ezuton áldozatkészsége csak a legkisebb mértékben vétetik figyelembe, viszont ha minden vendéglő állandóan használja e számolócédulákat, úgy a befolyó jövedelem igen tekintélyes összeggel fogja növelni a jótékonyk alapot. A számolócédulák, mint egyéb jótékonyk kiadványok portómentesen levelezőlapon rendelhetők meg a következő címen: A m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala Budapest, V., Akadémia-utca 7. szám, ahonnan a pénz előzetes beküldése esetén portómentesen küldik meg a kiadványokat.

— **A városi moziban** ma, szept. 2-án egy poétikus filmdráma kerül bemutatásra: „Egy Piérről történet” a főszerepben: Franceska Bertini a kiváló tragika. A kísérő műsor is változatos, hangulatos; vigjáték, humoros, háborus híradó stb. — Vasárnap szenzációs műsor! Asta Nielsen est lesz, a kitűnő művésznő egy estén két grandiózus szerepet játszik végig. „A neveit leány” 3 felvonásos drámában legjavát nyújtja művészetének; „Buksi lakodalma” című vigjátékban pedig csupa temperamentum, bájos, kedves. Ez a kitűnő műsor 3 előadásban kerül bemutatásra, délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehlert Gyula**
Felolós szerkesztő: **Dr. Hollinger Ignác**

HIRDETÉSEK.

Csemege szőlő eladás.

Thuránszky Lászlónál,
Sátoraljaujhely Kazinczy-
utca 73. szám alatt, faj-
szerinti méltányos árban a
legkitűnőbb fajok kaphatók.
Téli aggatásra való szőlő már
most megrendelhető.

Árverés

lesz 1916. szeptember 12-én és esetleg következő napjain délelőtt 8 órától 12 óráig Miskolcra, a Nagy-Avas 371. szám alatt levő pinzében, a mikor is a Klenózi Kőlesönös Segélyző Szövetkezet csődtömegébe tartozó 31550 félliteres üveg dr. Szabó Gyula-féle kitűnő régi asszú bor és 950 üveg szamorodni bor kerül a csőd-leltár tételei szerint ötvenes csoportokban eladásra.

Az árverési feltételek a Budapesti Közlöny-ben vannak közzétéve, de alulírott tömeggondnoknál (Rimaszombat, Andrassy-utca 5. sz.) is megtekinthetők.

Kelt Rimaszombatban, 1916. augusztus 29.

Dr. Törköly József
csődtömeggondnok.

Bérbe adó

egy boltozott, padozott

raktár,

utcai bejárat, továbbá egy 3 szoba, konyha, kamara és mellék helyiségekből álló

utcai lakás

bádog tetőzet alatt. — Andrassy-utca 6. szám alatt.

Bérbe adó lakás

kerestetik

5-6 szobából, fürdőszobából és mellék helyiségekből álló folyó évi november 1-től, esetleg 1917. évi május 1-től. — Czim meg tudható kiadóhivatalunkban.

Márvány, gránit, sianit labrodor
és mindenféle homokkő

SIREMLÉKEK

jutányosan és a legszebb kiviteiben beszerezhetők

Siegemann H. Wolf

sirkóráktárban

Sátorajauhely, Meczner Gyula-u. 3. sz.
a Kispiacz mellett.

Tölgyfa eladás.

Nagyméltóságú gróf Andrassy Sándor tulajdonát képező velejtei (Zemplén m.) erdejében eladásra kerül:

A 24. számú erdőrészletben 975 drb. tölgy, mely circa 250 m³ műfa és 370 ürméter tűzifát ad ki, becsértéke 14.000 korona.

A 27. számú erdőrészletben 1534 drb. tölgy, mely circa 650 m³ műfa és 680 ürméter tűzifát ad ki, becsértéke 32.000 korona.

Az uradalom saját szükségletére visszatart a 24. sz. erdőrészletben 50 drb. folyószámmal ellátott tölgyfát, a 27. sz. erdőrészletben 123 drb. folyószámmal ellátott és 177 drb. körülfaragott magfákat, ezen fák tehát eladás tárgyát nem képezik, ugyszintén a tűzifa sem.

Az eladó fák megtekinthetők és felbecsülhetők bármikor. Az ajánlatok a velejtei uradalom intézőségéhez czimzendők, legkésőbb október 1-ig.

Az ajánlattevők között tulajdonos szabadon vászthat.

Gróf Andrassy Sándor velejtei gazdasága.

Kiadó lakás.

A Kazinczy-utcai 44. sz. házban egy négy szobából és mellék helyiségekből álló lakás 1916. évi május 1-től bérbe adandó. Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Kellner Soma.
ügyvéd.

Kötőgépek,
Írógépek,
Varrógépek,
Mosógépek
Kerékpárok

előnyös feltételek mellett beszerezhetők

Bretz Gusztávnál
Sátorajauhely, Főter 20.

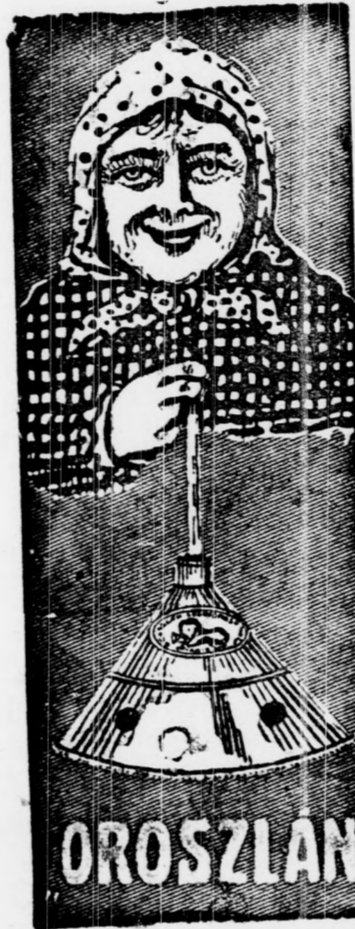
Elfogadok varrógépek javítását,
Csokrokat és élővirág-koszorúkat

kiváló izléssel olcsón állítok elő.

Ózondus helyen fekvő

gyümölcsös kertemet

előnyös feltételek mellett, esetleg részletfizetésre is eladóvá teszem.

OROSZLAN

Megtakarítások:

50% a szappannak,
9/10 a munkaidőnek.

Nincs kefélés és dörzsölés.

Háromszoros tartóssága a ruhának.

A kezeket nem rongálja, szavatosság, ha a rozsd ellen biztosított, világhírű és számos magasabb körökben kitűnő eredménnyel használt 66682. szám alatt szabadalmazott „OROSZLAN” légnomású kézimosógéppel mossa, öblögeti és kékíti a ruhát.

Ára 22 korona bérmentve.

Rendelések az összeg előzetes beküldése mellett
Csak az „OROSZLAN” védjeggyel
ellátott valódi. Utánzatoktól óvakodjunk!

Egyedárusítás:

WEISZ JÓZSEF

Budapest, VI., Gyár utca 20.

Telefon: 71-01.

Sürgőnyezim: CILMAX.

Jegyzék papir

1000 db.-onkint 40 fillérért kapható a „Zemplén” könyvnyomdában

SZEPLŐ ÉS MÁJFOLT

elmulasztására legalkalmasabb
és közkedvelt arckenőcsök: a

„**Jelma Crém**”

Liliom-arckenőcs

Sichulsky-arckenőcs

1-1 tégely ára 1 K. 40 f., kis tégely 1 K., hozzá való szappan 1 K.

Kapható:

a „**Szt.-Antal**” gyógyszerertárban

Sátorajauhely, Széchényi-tér.